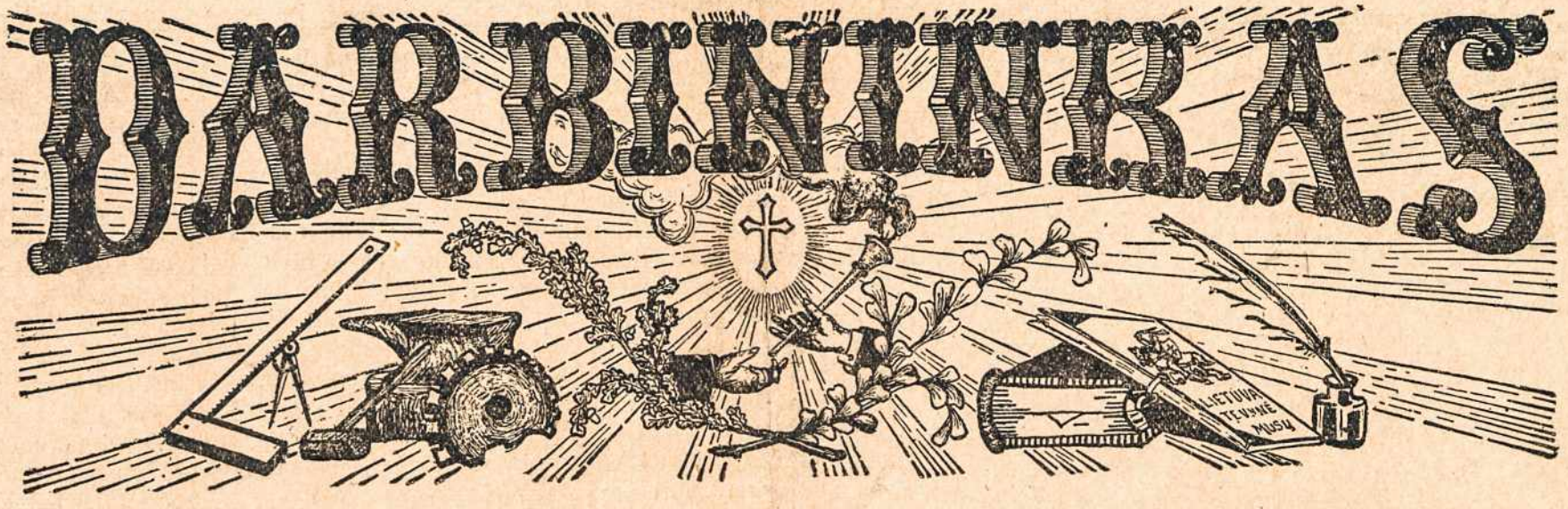

Pavieniais egz. Utarninko 3, Subatos 4c.

Tas, kurs neturi namų, te- gu neplėšia namų kitų, bet te- gu jis stropiai darbuojasi ir pa- sistato sau, tokiuo būdu jis pavyzdžiu užtikrins saugumą savo namų, kuomet juos pa- sistatys.

— Lincoln.

Metams \$3.00, pusmečiui \$1.50.

Kaip protas, taip ir paty- rimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmes- ti.

— Washington.

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., LAPKRIČIO (November) 21 d., 1916 m.

Kam pinigų siūsti Darbininkų reikalai.

Dabar po Lietuvių Dienos, kuomet gražią sumą pinigų tu- rime pasiuntimui į užimtą Lie- tuvą, tai nemažai svarstome ir kalbame apie tai, keno var- du siūsti tas aukas. Ligšiol rinkome pasitikėtinius asmenis, dirbančius organizacijose, už- siimančiose šelpimo reikalais. Tie jau asmenys, kaip tikima- si, turėtų tinkamai suvartoti jiems pasiūstas aukas šelpimo reikalams. Ir dar žinome, jog jokių organizacijų vardu nega- lima siūsti aukų, o tik as- menims. Bet vienas asmuo, kuriuo labiausia galima pasiti- kėti ir kuriam ypač tiktų au- kas siūsti, yra ligšiol lyg už- miršamas. O tas asmuo, ku- rį mes turime omenyje, yra tai Jo Malonybė Žemaičių vysku- pas Pranciškus Karevičius. Jis sugrįžęs iš Rusijos, kaip ži- nome buvo gražiai, su pagarba priimtas vokiečių valdžios. Mūsų vyskupas tokiomis laikais negi apsirubežiūtos tiesiogi- niais bažnytiniais reikalais. Rūpinasis ir šelpimo reikalais. Tą Amerikos lietuviai, ypač katalikai, negali rasti tin- kamesnio asmens siuntimui aukų, kaip vyskupo P. Kare- vičiaus vardu.

Vyskupo Karevičiaus vardu reikėtų siūsti dalį aukų surink- tų Lietuvių Dienoje. O Tau- tos Fondas bent didžiumą sa- vo siunčiamųjų aukų turėtų siūsti į Lietuvą Žemaičių vys- kupui.

Jei Vokietijos valdžia suti- ko leisti grįžti vyskupui Kau- nan, tai, žinoma, juo pasi- tiki. Tai vyskupas šelpimo reikaluose galėtų gal ir geriau- sia vadovauti, nes vokiečių valdžia ne tiek varžys jo veiki- mą, kaip kitų veikėjų.

Seniems metams jau arti- nasi galas. Reikia pradėti ruoštis prie Naujų metų. O pirmas prisiruošimo žingsnis yra tai įsitaisyti gerą kalendorių. "Darbininko" išleistas kalendorius neturi sau lygaus. Kol seni metai pasibaigę įsita- syk dailių "Darbininko". Kal-endorių.

Lietuvių Darbininkų Kalen- doriuje yra straipsnių tverian- čios svarbos ir indomumo. To- del jis bus naudingas ir geras kelias metai.

Liet. Darbininkų Kalendori- us bus papuošalu kiekvienos grūnčios, kur tik jis rasis. Įsi- taisykite jį.

Mūsų Kalendoriuje yra straipsnių, kur gvildinama darbininkų ir lietuvių tautos reikalai. O tie reikalai turi rūpėti visiems. Ingijęs dailių Kalendorių susipažink su dar- bininkų ir lietuvių tautos klau- simais ir reikalais.

DAR NESIUNČIA PASVEIKINIMO.

Republikonų kandidatas ir prezidentas Hugh. dar vis ne- siunčia prez. Wilsonui pasvei- kinimo. Laukia galutinio ofi- cialio balsų suskaitymo Cali- fornijoje. Po to pasiūsiąs pa- sveikinimą, jei išvis, jog tik- rai jo pralaimėta.

LAIMĖJO.

Du Bois, Pa — Garbarnių darbininkai buvo susterikavę. Darbininkai laimėjo. Pirma dirbo 10 val. dienoje, dabar dirbs 9 ir algos pakelta. Ame- rikos Darbo Federacijos orga- nizatorius Flynn prigriebėjo streiką vesti.

RUBSIUVIAI LAIMĖJO.

Erie, Pa. — United Garment Workers unija turėjo keletą konferencijų su darbininkais. Algos buvo išsiderėtos augštes- nės, būtent pakelta ant 5 nuoš.

NELAIMES ANT GELEŽIN- KELIŲ.

Harrisburg, Pa. — Pennsylvanijos valstijoje yra 11,776 ge- ležinkelių kryžkelių. Ant kryž- kelių per pereitus metus nelai- mių buvo 403, užmušimų 161.

DARBININKŲ DELEGATAI PAS PREZIDENTĄ.

American Federation of La- bor delegatai, suvažiuosieji Baltimorėn, pereiną subatą buvo nuvažiavę į Washingto- ną pas prezidentą Wilsoną. Delegatai sveikino prezidentą, kad jis liko prezidentu. De- legatų vardu kalbėjo prez. Gompers. Paskui kalbėjo prez. Wilson. Jisai pasakojo, jog Amerike nėra luomų ir nereiki- jokių pasidalinimų. Sakė: "Tas, prie ko aš variaus šioje šalyje buvo ne vien nai- kinimas pasidalinimo į klesas, bet aš variaus ir prie to, kad panaikinti klesinę samonę ir jausmą."

STREIKAS PAKRIKO.

Linden, N. J. — Spalio 25 d. buvo kilęs streikas Grasselle Chemical kompanijos dirbtu- vė. Reikalavo algų pakėli- mo ir valandų sutrumpinimo. Kompanija nesirūpino taikin- tis su streikininkais, bet pir- miausia pradėjo rūpintis pak- rikdyti streiką. Todėl pradė- jo samdyti streiklaužius ir ga- bentį juos iš kitur. Tarp strei- kininkų kilo nepasitikėjimas ir kaikurie ėmė grįžti darban, ne- tekę vilties laimėti. Lapkričio 15 d. jau visai streikas pakri- ko. Streikininkai grįžo dar- ban ir siūlėsi ant senų išlygų. Kaikuriuos kompanija priimi- nėjo. Kompanijos viršinink- kai skelbė nedarą skirtumo ir priimā visus streikininkus. Tik nepriimā tų, kurių vietos jau streiklaužių buvo užimtos.

VEŽA BELGUS VOKIETI- JON.

Vokietijos valdžia pradėjo vežti belgus Vokietijon. Ga- bena kasdien po 2.000. Lig- šiol jau išgabeno 40.000. Iš- viso sako išgabensią kolį 300- 000.

Vokietijai, sako, reikią ga- bių amatininkų dirbtuvėse ir todėl tam gabena belgus. Bel- gai visokiais būdais priešinasi. Sako nedirbsią. Moterys gu- la ant geležinkelių, kuriais gabenama jų vyrai Vokietijon, bet jos nuvaromos nuo geležin- kelių.

New York. — S. Kirske, kurs viliodavo ir gandydavo merginas į paleistuvybės na- mus tapo nuteistas 19 metų ka- lėjimam ir užsimokėti \$5.000 baumsės.

AMSTERDAMO LIETUVIŲ DIENOS KOMITETAS. Nuo kairės į dešinę stovin tieji: p. E. Šalčiūtė, J. Gaska, S. Simonavičius, J. Tamašauskas, B. Daumantaitė. Sėdin- tieji: P. Velička, advokatas P. Fitz-James (amerikonas), ku n. J. Židanavičius, miesto ma joras Jame R. Cline ir M. Ker- belis.

Talkininkai paėmė Monastir.

Deutschland patiko nelaime.

LAIMEJIMAS BALKANUOSE.

Serbai, prigelbiami talki- ninkų atsėmė iš teutonų Mo- nastir. Tasai miestas yra di- džiausias visoje pietinėje Ser- bijoje. Tasai talkininkų lai- mėjimas yra tai didžiausias ši rudenį. Tai dabar tikrai pra- sidėjo Serbijos atkariavimas, kuri pernai tuo pat laiku bu- vo užkariauta. Tarpe serbų, kurie dabar šturmuo Monas- tir buvo tokių, kurie pernai turėjo bėgti iš to pat miesto teutonų spaudžiami.

Lygiai tuo pat laiku serbai buvo tą miestą atėmė iš turkų 1912 m.

Talkininkų džiaugsmas ne- išpasakytas. Visose talkinin- kų sostinėse ta žinia paskelbta su džiaugsmu.

Vokiečiai pripažino netekę Monastir.

Monastir guli 85 mylios į šiaurės vakarus nuo Salonikų. Tas visas laimėjimas talki- ninkams nepigiai atsėjo. Jie to pasiekė tik po kruvinų mū- šių palei Cerna upę, kur teu- tonai ir bulgarai gerai buvo apsitaisę. Ir dabar dar atkak- lūs mūšiai tebeina miesto apie- linkėse.

Pirmieji miestan inėjo ser- bai, vedami serbų sosto pėdi- nio Aleksandro.

Dabar Monastir bus pada- rta laikina Serbijos sostine. Jame yra dabar francūzų ir ru- sų kariuomenės.

RUMUNIJOS FRONTUOSE.

Dobrudžo mūšiai eina ties Silistrija. Veikia abiejų pu- sių artilerija ir pėstininkai dažnai susiduria ir atakuoja vieni antrus. Dar ten nei vie- na pusė nepersisvėrė.

Transilvanijoje tai vokiečiai stumia rumunus atgal.

Teutonai toliau skelbia, jog Valachijoje jie išmušė rumunus iš tarpkalnių ir nusileido į ly- gumas. Teutonai rumunus sumušė ir tarp upių Jiul ir Gil- lort. Tas padaryta, vienok, po atkaklaus mūšio.

RUSŲ FRONTE.

Rusijos oficialiame praneši- me skelbiama, jog rytiniame fronte eina artilerijos mūšiai ir kaikur žvalgai susiduria.

REIKALAUJA GINKLŲ IR AMUNICIJOS.

Talkininkų laivyno vadas Vidružeminėj jurėj vice-admi- rolas Fournet pareikalavo Graikijos atiduoti talkinin- kams visus savo ginklus, ar- motas, šautuvus ir visą amuni- ciją. Pavelija sau pasilikti tik 50.000 šautuvų.

FRANCIJOJ.

Vakariniame fronte užstojo blogi orai ir tas trukdo karinį veikimą. Anglai viename su- sirėmime su vokiečiais paėmė nelaisvėn 20 oficerių ir 752 kareiviu. Nuo lapkričio 13 d. anglai paėmė nelaisvėn 6.962 kaizerio kareiviu.

SUBMARINAS SUTIKO NE- LAIME.

Pereitą pėtrynėją anksti iš ryto buvo išplaukę Vokieti- jos prekinis submarinas Deuts- chland iš New London, Conn. ir plaukė į Bremeną. Išplau- kė 1:30 val. naktį, o atgal su- grįžo 5 val., nes patiko didelė nelaime. Susikulė su vilklai- viu T. A. Scott. Submarinas smogė smaigaliu į vilklai- vių šoną ir vilklavis tuoj nusken- do. Prigėrė ir penki jurininkai.

Kaip tik Deutschland su- grįžo, tai burys meistrų tuoj pradėjo darbuotis, kad užtai- syti submarino smaigalįj sky- lę, kuri pasidarė susikuliant su nelaimingu vilklaiviu.

Dabar Deutschland užtruks Amerikoje bent vieną savaitę. Jo kapitonas Koenig labai su- sinegeravęs del tos nelaimės. Jis labai skubinosi namo, nes vežamieji dalykai be galo svar- būs Vokietijai.

KENO KALTĖ.

Vokietijos prekinis subma- rinas Deutschland, tol negal- lės išplaukti, kol bus surastas susikulimo kaltininkas. Nuo vilklai- vių Scott tik kapitonas Hinsch tebuvo išgelbėtas. Tai jis vienas tebus liudininkas.

Kompanija, kuriai priguli nuskandytasai vilklavis Scott padavė dalyką į teismą, reika- laudama iš Deutschlando at- lyginimo už nuskandintą laivą. Tas nedidelis laivas kaštavęs \$12.00.

NUŠOVĖ ZEPPELINĄ.

Rusai paskelbė, jog į pie- tų rytus nuo Pinsk nušovė di- delį vokiečių zeppeliną. La- kumai pateko nelaisvėn. Jų buvo 16.

NERAMUMAI INDIJOJ.

Indijoje Afganistano paru- bežiais buvo ištikę sukilimai. Anglijos karuomenė buvo už- puolus ir išvaikė sukilėlius. Jų buvo 6.000. 100 sukilėlių buvo užmušta. Anglų buvę užmuštas tik vienas.

KOMETA ATSKRENDA.

St. Louis, Mo. — Kunigas- astronomas Martin S. Bren- nan sako, jog į saulinę siste- mą atskrenda didelė kometa. Sako skrenda 1.134.246 mylių dienoje. Sako, jog tai busian- ti didžiausia kometa žmonijos istorijoje matyta.

Ateinantį pavasarį jau ji bus matoma. Geriausia bus matoma birželio mėnesyje.

PABRANGS ALUS.

Milwaukee, Wis. — Brava- rininkai pakėlė kainas ant a- laus. Tai dabar ir salūninin- kai tariasi pakelti. Mažes- nius stiklus ims vartoti arba pakels vieną centą ant stiklo.

Bravarininkai sako, jog jiems reikalingieji daiktai dvi- gubai pabrango nuo karės pra- džios.

Tai bent mergina.

NUO CHICAGOS Į NEW YORKĄ ORLAIVIU.

Mergina Ruth Baneroft Law sumušė rekordą lakiojime ore. Be sustojimo lėkė iš Chi- cagos į New Yorką nuo saulės užtekėjimo iki nusileidimo. Vėjas pūtė 45 mylias valando- je, bet ji smagiai lėkė. Iš viso padarė 59 mylių. Lėkė 8 val. ir 55 m. ir darė 82 mylias va- landoje. Ji pilnai nedalėkė iki New Yorko, nes neteko ga- zolino. Nedalėkė tik 117 my- lias.

Tokios kelionės oru dar nie- kas nėra padaręs nei iš vyrų. Be sustojimo daugiausia mylių buvo padaręs Carlestrom. Jis yra padaręs 452 mylias.

KIEK IR KUR AUKŲ GAVO.

Lenkų gelbėjimo komitetas, kurio buveinė yra Vevey Švei- carijoje, paskelbė, jog bažny- tinės aukos Lenkijai pasiekė sumos \$758.250. Tų aukų iš Vokietijos gavo \$320.250, iš Suvienytų Valstijų 141.000, iš Austro-Vengrijos \$61.000, iš Airijos \$57.000, iš Anglijos \$29.250, Kanados \$25.000, Francijos \$22.600, Italijos \$22.400, Belgijos \$18.000, Ru- sijos \$17.000.

Tos aukos buvo rinktos po- piežiui paliepus.

KĄ SUMIŠĖS PADARĖ.

Barre, Vt. — Vienas žmo- gus ant gatvės pasišaukė vaiką pardavinėjantį laikraščius. Iš- siėmė mašną, išėmė centą ir paėmęs laikraštį, padavė vai- kui mašną, o centą išidėjęs kišenium nuėjo.

PASISOVĖ.

Waukegan, Ill. — Jacob Mit- chler, 73 metų amžiaus, pasi- sovė. Jam gaspadinė liepė eiti nusimaudyti, o jei ne tai išsinešti iš jos namų. Senis tuomet inėjo kambarin ir šo- vė sau, sunkiai susizeidė.

IŠPLAUKĖ APSIGINK- LAVĖS.

Iš New Yorko išplaukė į Liverpol garlaisis Adriatic 45 pirmos klesos pasažierių, su 35 antros ir 50 trečios. Kar- rinės medžiagos išsivežė 20.000 tonų. Tas garlaisis apsigink- lavo viena armata.

REIKALAUJA \$25.000.

New York. — Garsus Itali- jos dainininkas Caruso gavo nuo juodrankių laišką, kuria- me reikalaujama \$25.000. Ca- ruso apreiškė, jog neduosiąs ir pasisamdė keturis sargus, ku- rie jį jam bile kur važiuojant saugos.

PABRANGS ALUS.

Cincinnati, O. — Salūninin- kai ketina arba pakelti iki 6c. už alaus skunerį, arba skune- rius sumažinsią. Senoviškų kainų neliksia.

Jau išėjo iš Spaudos Lietuvių Darbininkų "Kalendorius" 1917 m. Kaina tik 25 centai.

DARBININKAS

Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:
Metams tris kartus savaitėje \$3.00
Pusmečiui " " " " \$1.50
Užrubežyje metams \$4.00
Pusei metų \$2.25
Laiškus, korespondencijas pinigų siųskite adresu:

"DARBININKAS"
(The Worker)

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.
The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by
St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

"DARBININKAS,"
Subscription Rates:

Yearly \$3.00
6 months \$1.50

Foreign countries:
Yearly \$4.00
6 months \$2.25

Advertising rates on application
Address all communications to

DARBININKAS,
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kodel nėra pildomas seimo nutarimas?

Mes ir mūsų konkurentai.

Laisvamanių vedamas Susivienijimas (S. L. A.) šiomis dienomis išsiuntinėjo su 46-tuoju "Tėvynės" numeriu — "atskaita už 3-ią bertainį 1916 m." Ta atskaita — tai storka 16 puslapių brošiūra, pilna gyvų, mokinančių ir raginančių straipsnių ir pagaliaus kuosmulkiškos žinios iš jų organizacijos augimo ir dabartinio stovio. (Be tokių bertainių atskaitų Susiv. valdyba kuoplačiausiai ir kuogviausiai kalbasi su nariais apie Susiv. reikalus ir kas savaitę per savo laikraštį "Tėvynę"). Iš tos apyskaitos sužinome, jog tik per tris pastutinius mėnesius (liepos, rugpjūtį ir rugsėjį) jų Susivienijimas įrašė 583 naujus narius (tikrai naujus 564; gi 19 persikėlė į augštesnius skyrius). Kiek-gi mes per tą laiką prirašėme prie savo Susivienijimo? Rodos, kad žymiai mažiau. Mat mes nematėme reikalo tuo labai rūpintis. Mes buvome užimti kuo kitu. Mes imirtusiai varėme ginčą, ar čia pildyti, ar nepildyti šių metų Seimo nutarimą — kad pirkti namus ir steigti savo laikraštį.

Kodel laisvamaniams sekasi auginti savo Susivienijimą? Gal pas juos mažesni mokesniai? Gal labiau užtikrintos pomirtinės ir pašėpos? Gal mūsų broliams patinka jų Susivienijimo dvasia ir tikslai su visais piršimais per kalendorius ir laikraštį laisvamaniškų pažiūrų, su pažadėjimais skelsti ateityje savotišką apšvietą? Ne-ne del to jų Susivienijimas auga pasekmingai. Mokesniai pas juos kiek augštesni, negu pas mus, pomirtinių užtikrinimas negeresnis, kaip pas mus, dvasia, jei ima žmonės gilintis — nepatinka. Bet auga jėga del to, kad pas juos yra vienybė ir kad gerai sutvarkyta agitacija. Jie nepėša tarp savęs, nesvarsto, ar čia pildyti, ar nepildyti seimo nutarimus. Nutarta, tai ir šventa. Jie nesigauli išlaidų reklamoms ir agitacijai, nes žino, kad tai dešimteriopai apsimokės. Vieniems organizatoriams per šiuos tris mėnesius jie išmokėjo \$268.25. Bet kodel gi ir nemokėti, jeigu tie organizatoriai pririnko arti 600 naujų narių ir priaugino turto \$6.607.95. (Iš viso jų Susivienijimo turtas išneša dabar \$132.880.66.)

Čia nenorime per daug išskelti savo priešininkų ir nužeminti savo brolių katalikų. Matome daug silpnųjų ir pas juos. Atskaita, nors ir plačiausia, bet kažin kodel nepa-

duota narių skaičius. Giriasi, kiek naujų gavę, bet nežinia, kiek atsimetė. Nėra žinoma, kiek yra apdraudus skyriuose ir kiek pašalpinuose? Nežinoma, kaip apsimoka tie pašalpiniai skyriai. Be ne tik per daug sergama? (Per tuos tris mėnesius vienų pašėpų ligoje išmokėta \$6.390.02, o kiek implaukė iš pašalpinų skyrių, — tur-būt p. Strimaitis su p. Račkansku težino). Yra, matyt, savo vėžys ir pas juos.

Vėl-gi pas mus, antra vertus, yra tokių privalumų, kurių laisvamaniai galėtų pavydėti: yra šventos ugnies, yra pasišventimo, yra daugiau teisingumo, doros.

Katalikai kada snaudžia, tai snaudžia. Bet kai išsijudina — tai niekas jų nesulaikys ir niekas su jais nesulygins. Nebuvome susiorganizavę. Šiandien jau ir priešininkai galvas lenkia prieš mūsų organizaciją. Silpnutė buvo mūsų spauda ir mažai tesirūpinome ja, o štai padarėme savo spaudos Savaitę ir per ją viešai, rodos, daugiau padarėme, negu mikielji mūsų socialistai per ištisus metus.

Tas pats bus ir su mūsų Susivienijimu. Tik lai Dievilis sugriandina ir ant kelių pakludus visus darbuotojus, vienybės skaldytojus. Iai mes įsigijame savo lizdą, (Susiv. namus) inkuriame savo žibintuvą (laikraštį)—o agitaciją tokią pavarysime, kad nei vienas lietuvis katalikas nebenuklys pas laisvamanius.

New Yorko apielinkės svarba.

Toly vis labiau paaiškėja svarba New Yorko apielinkės svarba New Yorko apielinkės svarba New Yorko apielinkės svarba. Toly vis labiau paaiškėja svarba New Yorko apielinkės svarba New Yorko apielinkės svarba. Toly vis labiau paaiškėja svarba New Yorko apielinkės svarba New Yorko apielinkės svarba.

Bus Informacijos Biuras, tvarkantis grįžimą į Lietuvą. Kas jį ves? Kas jame darbuosis? Abi paminėti įstaigi turės milžinišką svarbą. Ir aišku kaip ant delno, kad jeigu mes tik mokėsime trukdyti savo pačių geras pastangas — kad tas naujas pozicijas užims tik tie, kurie jau turėjo tenai pozicijas ir seniau.

Be to visa po karės pradžios atkeliavimas naujų lietuvių. Vaziuos jie mažne visi per New Yorką. Kas tuos

naujus ateivius priglobis? Žinoma, visi kiti, tik ne mes, jei nebus tenai nei kas nei kur priglaudžia.

Kodel nepildomas nutarimas?

Šių metų Seimas nutarė pirkti dar šiemet namus New Yorko apielinke ir nupirkus, steigti laikraštį. Išrinktoji komisija surado ir suderėjo Brooklyne, patogiausioje vietoje, tinkamus namus su puikiu pleciumi (viską, rodos, už \$29.000.00). Savo darba komisija pabaigė, kaip jai buvo seimo įsakyta, iki rugsėjo pabaigos. Beliko Centro valdybai nupirkti ir inkurti Susivienijimą į savo lizdą. Praėjus spalį mėnuo, baigia eiti lapkritis, o apie Centro valdybos veikimą nieko negirdėti. Užmigo.

Bet ar valia miegoti tokiu laiku, kada gal jau galutinai bus rišami klausimai Lietuvos ateities. Kada kiekviena valanda turi būti praleista naudingam ir intempant darbiui. Ar mūsų Susivienijimo valdyba jaučia ir supranta, kokią baisią atsakomybę ji neša prieš savo tautą.

Nedrįstume jiems to priminti. Seimas rinko juk tinkamus žmones. Bet, deja! aplinkybių esame prie to verčiami. Mėnuo atgal "Zvaigždė" buvo paskelbusi žinutę, kad Brooklyne buvęs suvažiavimas Centro valdybos, kuriame dalyvavę 6 valdybos nariai. Balsai pasidalinę ir galutinai būvę nutarta namų nepirkti ir visą klausimą atidėti iki kito seimo. Ligšiol niekas iš Susiv. valdybos tos žinutės neatitaisė, tad turime manyti, jog ta žinutė buvo teisinga. Bet ar Susiv. valdyba turėjo teisę atmainyti seimo nutarimą? Ar buvo nors vienas panašus atsitikimas visoje mūsų Susivienijimo istorijoje?

Jeigu valdyba ir būtų pasikeisusi atmainyti Seimo nutarimą, tai tas jos žingsnis būtų nelegališkas, neteisėtas. Mūsų visuomenė nerimauja, žiūri ir laukia, kada bus išpildytas seimo nutarimas. Ir mes tos visuomenės vardu esame priversti užklausti Susiv. valdybos:

Kodel nėra pildomas Seimo nutarimas?

RENGIMĖS PRIE LIETUVOS ATSTATYMO.

Karė vis artinasi prie galo. Kariaujančios Europos valstybės vis pradeda nultsti. Tai šian, tai ten daugelis balsų šauka reikalauti karės pabaigos. Drašiai galima tvirtinti, kad šį karę 1917 metais pasibaigs, juk ji negali amžinai tęstis. Francūzai, anglai, vokiečiai ir kiti svetimtaliai rengiasi prie to laiko, kuomet bus užverta taika, ir kuomet žmonės galės ramiai atbudavoti savo išgriautes tėvynes. Rengiasi įvairiausios rūšies komersantai, pramonininkai, amatininkai ir kiti profesionalai, kad po karės griebties už darbo. Tą daro svetimtaliai, bet ką mes darome?

I tą kalusimą galime atsakyti toje prasmėje, kad mes lietuviai beveik nesirengiame prie to. Tiesa, laikraščiuose vienas kitas šį tą parašo, vienas, kitas prakalbese šį tą užsimena, bet daugiausiai visos dalykas tuom užsiminimu ir pasibaigia.

Tiesa, buvo New Yorke lietuvių susivažiavimas pasitarimui delei atstatymo išgriautes Lietuvos. Tame susivažiavime likos sutvarta tam tikslui bendrovė ir tuom, rodos, kaip ir visas klausimas likosi išrištas. Bet aš drašiai tvirtinu, kad ta bendrovė nors ji ir geriausiai būtų suorganizuota, nors ir daug kapitalų jon būtų sukrauta, ji neįstengs atlikti nei tūkstantinės dalies to, kas reikia atlikti. Juk nepakanka mums tik Lietuvą atstatyti, reikia juk pramonę ir prekybą pasiimti į savo rankas. Jei mes to nedarysime, mes pasiliksim kaip buvę, tik tai skurdžiai. Ateis svetimtaliai iš mūsų kraštą, eksplatuos mūs tėvynės gamti-

nus turtus, o mes tik pavidaus samdininkų jiems padėsime tai padaryti, vietoje to, kad patįs būtų šeiminninkas. Kad tą viską atlikti, mums reikalinga ne viena bendrovė, bet šimtai:

Bendrovių organizavimas negali būti surištas su jokia filantropija. Čia grynas pramonės reikalas. Ir šiam klausimui jau buvo laikraščiuose rašęs p. Staknevičius. Bet kaip jas organizuoti?

Jas organizuoti arba teisingiau sakant, organizuoti turėtų patįs amatininkai. Į vieną tokią organizaciją turėtų organizuoti siuvėjai, į kitą staliariai, į trečią odų dirbėjai ir t.t. Kuomet išsiaiškintų kiek kurios rūšies amatininkų yra pasiryžusių važiuoti Lietuvon ir kiek jie gali kapitalo įnešti, tuomet jau galima būtų daryti šokių-tokių planus.

Kad Lietuvoje bus daug platus dirva veikimui, apie tai jau nereikia abejoti. Ten juk po karės prasidės nauja gyvenimo era, naujas surėdymas, nežūrint, kas šią karę išloštų. Tik pamastykite, kad Lietuvos ir Rusijos miestuose dabar pora čebatų prekioja iki 80 rub. Tiesa, kareji pasibaigus tegul čebatų pora prekios tik ketvirtą dalį to, ką dabar prekioja, bet ir tai gali būti didelis uždarbis.

Vėl į tai kiti gal pasakys, kad taip brangiai negalima imti. Tiesa, brangu, bet turime žinoti, kad tas brangu mas ne iš lietuvių paėina. Jei lietuviai to nepadarys, ateis iš svetimų kraštų įvairiausi amatininkai, kurie ne tik brangiai paims, bet jie ištautins mūsų kraštą, jie praturtėję neatsižvelgs į mus, jie bus lyg rasedinkai svetimos kultūros.

Nustokime tiek daug kalbėti apie visokius augstus idealus, bet imkimės už paprasto pramonės ir komercijos darbo. Aš pilnai tikiu, kad iš kiekvienos rūšies amatininkų atsiras žmonės, kurie stos organizuoti savo amato žmones. Jie juk turės iš to sau didelį pelną, padarys, daug gero savo amato žmonėms, ir kartu daug naudos atneš visi Lietuvai.

Aš pats užsiėmiau organizuoti cemento išdirbėjus, odų dirbėjus, kurpius, trašų išdirbėjus ir audėjus. Juk Lietuvai, ypač apie Varėną (Viln. губ.) yra neišsekama medžiaga cemento padirbimui. Jau ir prieš karę lietuviai nors visai neturėdami kapitalų, o jau buvo suorganizavę cemento fabrikelį, iš ko turėjo gerą pelną. Bet paskirai apie kiekvieną amatą pakalbėsiu vėliau. Dabar man rūpi surasti tiksliai kiekvieno amato žmones, kurie apsiimtų organizuoti savo rūšies amatininkus. Reikia tik pradžios. Atsiliepkite.

A. M. Martus.

Vienybės klausime

Užsibaigus Lietuvių Dienai ir vėl grįžtame prie vienybės klausimo.

"Darbininkas" praneša, kad jau vėl norima šaukti suvažiavimą atstovų nuo centralinių organizacijų.

Šaukimą to suvažiavimo "Darbininkas" proponuoja pavesti Centraliniam Lietuvių Dienos Komitetui.

ti tautos labui, tai, be abejo, tasai komitetas visai kitaip būtų buvęs suorganizuotas.

Štai dabar "Darbininkas" paveda tam komitetui, net ne laukdamas ką lietuvių visuomenės pasakys (o ji turi labai daug ko pasakyti) už kai kurių to komiteto šarinių "pasidarbavimą" Lietuvių Dienai. Kas-gi galėtų tą suvažiavimą šaukti? Žinoma, kad organizacija, kuri atstovauja lietuvių visuomenę — bent daugumą tos visuomenės.

Kaip tik tokią organizaciją yra Amerikos Lietuvių Taryba.

Štai vienas dalykas, dalykas kuris turėtų būti nuo kiekvieno lietuvių lūpų numestas, numestas ir ignoruojamas, tas dalykas tai Amerikos lietuvių socialistai su jų visa sąjunga!

Jau gana gerai mes pažįstame juos, kad ir iš vėliausių atsitikimų — Lietuvių Diena ir Suvažiavimas del Lietuvos atbudavojimo; jie ten buvo pakviesti, bet kas iš to išėjo?

Lietuvių Dienoje jie trukdė, kur tik jie galėjo. Ir štai dabar "Darbininkas" vėl minni, vėl rengiasi juos kvie-ti, kad ir kitam lietuvių darbiui jie trukdytų. Kad jie būtų ignoruojami nuo seniaus, tai kateip būt pasisekusi mums lietuviams ir Lietuvių Dienai.

Sarmata ir pažėminimas lietuvių veikėjams daryti tarybas su tokiais gaivalais kaip Amerikos lietuvių socialistų vadai.

Ir vėl prasižengtumė prieš Lietuvių tautą kviesdami tuos neva socialistus prie bendro tautiško darbo, kuri jie visuomet ardė ir tebeardo; tuomi parodytume svetimtaučiams, kad mes pripažįstame tuos lietuvius socialistus kaipo kokią rimtą partiją.

Kun. A. Janušas, J. J. Bielskis.

Redakcijos prierasas. Dėdami šį atsišaukimą turime pažymėti, kad mes pilnai sutinkame su tuo, kad Amerikos Lietuvių Taryba šauktų suvažiavimą atstovų nuo centralių organizacijų, nes iki šiol Amerikoje mes teturėjome vieną tik viršiausią įstaigą, kuri galėjo būti kompetentiška prabilti viešai tautos reikalais, bent vardu josios didžiūnos. Amerikos Lietuvių Tarybos užsimez-gimas ir visas veikimas buvo visuomet kreipiamas mūsų tautos svarbiųjų klausimų link ir jos toje srityje nuoveikalai mums šiandien aiškiai rodo, kad mes jį galime pilnai pasitikėti. Bet sykiu mes manytume, kad ir Amerikos Lietuvių Centralis K-tas yra tinkamas prie to svarbaus suvažiavimo mūsų centralines organizacijas pakviesti. Jis dar Lietuvių Dienos reikalų neužbaigė ir kol viskas nebus sutvarkyta Am. Liet. Centr. K-tas yra teisėta organizacija. Turėdami šioje įstaigoje savo organizacijų atstovus galime jai pavesti atlikti suvažiavimo sušaukimą, žinoma, sykiu su Amerikos Lietuvių Taryba, kuriai tame reikale net pirmą vietą reikia pavesti, nes jiniai yra nuo seniau gyvuojanti ir pastovi organizacija, stovinti Amerikos lietuvių visuomenės priešakyje, tuo tarpu kaip Centralis Komitetas laikinai tik gyvuoja ir jo pareigos užsibaigia su Lietuvių Dienos reikalų užbaigimu.

Šios dvi organizacijos Amerikos Lietuvių Taryba ir Am. Liet. Centr. K-tas ir turėtų, mūsų nuomone, sušaukti su važiavimą atstovų nuo centralių organizacijų, kad pasitar-ti apie busimajį veikimą Lietuvos šelpimo ir Lietuvos laisvės išgavimo reikalais.

Į suvažiavimą turi būti kviečiamos visos mūsų organizacijos, be pakraipų ir pažiūrų skirtumo. Kol yra viltis, kad visi galime dirbti išvien Lietuvos šelpimo ir politikos reikalais, pasistengkime jungti visus lietuvius į vieną krūvą, kad mūsų veikimas galėtų būti naudingesnis ir geresnis vai-tuis išduotų mūsų tautos labui. Čia lygiai yra pageidaujamas darbas kataliko, laisvamani-

ir socialisto, jei tik pasirody-tų, kad visi nori Lietuvai dir-bti, o ne savo partijai tarnau-ti. Nematome reikalo kurių nors srovė iš to darbo išskirti, nes ir pats darbas nebus ir ne-gali būti tiesiamas ant srovinės politikos, bet ant tikrai Lietu-vaus pagrindu. Šelpti Lietu-va yra mūsų visų pareiga, o laisvės jai galėtų nenorėti tik koks išsigimėlis, senai mūsų tėvynėi žuvęs. Šiandieną ne-veikome, kas yra geresnis ir tinkamesnis mūsų tėvynės gel-bėjimui, bet kvieskime visus. Jeigu paskiaus pasirodytų, kad ne visiems lietuviams lygiai rūpėjo gelbėti savo tėvynę, tai mes už tai nebūsime kalti, nes darėme viską, kad visas spēkas panaudojus Lietuvai — nepasisėkė — Lietuvos Istori-ja lai jiems padėkoja už jos paniekinimą.

Atsižvelgiant į momento svarbą, pasitikime, kad Ame-

rikos Lietuvių Taryba ir Am. Liet. Centr. K-tas sutars ir su-ves į krūvą Lietuvos šelpimo ir politikos reikalais visas mū-sų organizacijas.

Amerikos Liet. Cent. K-to padarytos klaidos Lietuvių Dienos reikalais, nors yra ne-mažos, bet visgi neturėtume pamiršti ir jo nuopelnų, ku-riuos jis padarė vedamas Lie-tuvių Dieną. Antra, mūsų organizacijos siūsdamos atsto-vus į Amer. Liet. Centr. K-tą, juos ingaliuoti ne kam kitam, kaip tik Lietuvių Dienos reika-lus sutvarkyti. Užsibaigs tie reikalai, praeis suvažiavimas ir Am. Liet. Centr. K-tas už-baigs savo gyvavimo dienas. Jis tolimesniam mūsų veiki-me jokios reikšmės neturės, todėl nereikia bijoties ir atsi-kartojimo tų klaidų, kurios daugelyje kolonijų tiesiog visą darbą Lietuvių Dienoje sutruk-dė.

Nesusipratimai su 'Draugais'

Liūdnams nesusipratimams tarp "Darbininko" ir "Draugo" nesimatė galo. "Draugo" redakcija elgėsi aiškiai ne draugiškai, kada atėjū atve-juis stengėsi užgaulioti ir žė-minti laikraštį "Darbininką."

Norėdamos tą visą nesusiprati-mą jau bent sykį užbaigti, kun. F. Kemėšis, vienas iš "Darbininko" redaktorių, 18 d. spal-lių mėn. išsiuntė į "Draugo" redakciją atvirą laišką, kuri prašė išspauzdinti "Draugo" skiltyse, arba netrukus grā-žinti. 28 spalijų gavome tą laišką atgal drauge su ilgoku paaiškinimu, kodel "Draug-as" to mūsų laiško nedėjo. Tas paaiškinimas nei kiek da-lyko neišaiškino, tik parodė didelį "Draugo" redakcijos užsispyrimą ir nenorą pamaty-ti savo klaidą. Paaiškinimas sėte prisėtas naujų dar skau-desnių "lojojimų ir intarloji-mų."

Kadangi ginčas eina apie principijalius ir gyvai mūsų vi-suomenę apeinančius dalykus, todėl mes, negavę vietos "Drauge," priversti esame in-dėti kun. F. Kemėšio laišką į "Darbininką" ištiesai žodis į žodį, taip, kaip buvo įsiai rašytas "Draugui." Iš susidariusio keblaus padėjimo mes nebebamote kito išėjimo, kaip tik šaukties visuomenės opinjios, kad šį priverstų vi-suos užsispyrėlius laikyties tvarkos ir gerbti visuomenės nutarimus.

"Darb." Redakcija.

LAIŠKAS.

Gerb. Redakcija: — prašau, il-gai nevilkinant, indėti šitą mano raštelį į vieną iš Tamstų redag-uojamų laikraščių. Jei netiks — grāžinkite netrukus atgal.

Kun. F. Kemėšis.

Atviras laiškas į "Draugo" ir "Savaitinio Draugo" Redakcija.

Jau nesykį "Draugo" ir "Savaitinio Draugo" redakci-ja primetė "Darbininkui," kad šisai kurstās žmones prieš "Draugą" ir "Sav. Draugą," kad skelbjas šmeižtus prieš tuos laikraščius. Ypač aiškiai ir skaudžiai Tamstos pri-kūšėte tai 163-iam "Draugo" numeryje. Tenai Tamstos pri-metėte "Darbininkui" šmeiž-tį ir falsifikaciją ir stengėtės įvairiais būdais "Darbininką" užgauti ir pažeminti.

Lai tat bus leista man, kai-po to laikraščio redaktoriui, tarti keletą žodžių geresniam dalykų nušvietimui; prašau vietos jūš laikraštyje, nes tenai buvome užpulti. Nepersenai p. A. Staknevi-čius "Darbininke" prikišė Sav. "Draugui," kad jojo redakcija kvietusi rašyti straips-nius, priešingus seimo nuta-rimams. Sav. "Draugo" re-dakcija pavadino tai šmeižtu ir pareikalavo, kad "Darbi-ninkas" ir A. Staknevičius pri-rodytų, kur ir kada "Drau-gas" ar "Sav. Draugas" tokį pakvietimą davė.

Palikome tai prirodyti pa-čiam p. A. Staknevičiui. Dar-vėme šiam klausime "Darbi-ninke" vietos jo ir p. Montvil-os straipsneliams. Prirodi-nejo jie, kaip mokėjo. Tam-stos jų prirodymais nepasiten-kinot ir 163-iam "Draugo" numeryje apskelbėte, kad jau dabar yra prirodytu dalyku, kad "Darbininkas" ir jo ge-linijus p. Staknevičius paskel-bė ant "Draugo" ir "Sav. Draugo" nepadorų šmeižtą ar falsifikaciją.

Tamė pačiame straipsnyje Tamstos, atsakinėdami p. Montvilai, jojo žodžius atspauz-dintus "Darbininke," priki-šėte ir pačiam "Darbininkui," sakydami:

"Darbininkas" ir jo ben-dradarbis Montvila, sako..... Žinoma, redakcija turi pri-siimti ant savės dalį atsako-mybės už tuos raštus, kuriuos ji savo laikraštyje spauzdina, jeigu ji savo prierasu tos atsakomybės nenuskirato (nors-nevisada ir gali nusikratyti). Taigi ir "Darbininkas" atsako už straipsnius Staknevi-čiaus ir Montvilos. Bet ta taisyklė turi būti pritaikoma prie visų laikraščių, o ne vien prie "Darbininko." Jėgu "Darbininkas" atsako už straipsnius Staknevičiaus ir Montvilos, tai "Sav. Draugas" atsako už raštus Sutkaus, Mulevičiaus ir kitų.

Ta taisykle, (kurią ir "Draugas" pripažįsta), pasi-remdamas, aš išdrįstu tvirtinti, kad "Sav. Draugas" kvie-tė rašyti straipsnius, priešingus seimo nutarimams reikale namų pirkimo; kad A. Stak-nevičius ir Montvila rašė teisy-bę, kuomet tą kvietimą "Sav. Draugui" prikišė ir kad Tamstų priekiaštās mums šmeižtų ir falsifikacijų yra neteisingas ir niekuo nepamatuos. Štai pri-rodymai.

"Sav. Draugas" savo kvie-timų ir kurstymų (prieš seimo nutarimą) kampaniją pradėjo jau nuo 27-to savo numerio, kurin indėjo kurstantį A. Sut-kaus atsišaukimą. Tą patį jojo atsišaukimą indėjo ir į sekantį (28) "Sav. Draugo" nu-merį. Tame 28-ame "Sav. Draugo" numeryje buvo iš-pauzdintas dar ir antras kur-santantis straipsnis, rašytas p. Mulevičiaus.) P. Mulevičius ten rašė:

Nesikarščiuokime, nesis-kubinkime, išklauskime bal-so ir nuomonės daugumos kuopų...

Draugai ir draugės, susiv-sąnariai. Turime šio reika-lo nepraleisti šaltai pro savo ausis... Veikiai išreikškime savo nuomones per organa-tylėdami parodysimė, kad pasiduodame politikieriams.

Taip kurstė Tamstų bendra-darbis. Pagaliaus 29-ame No. "Sav. Draugo" Tamstos ir patys prabilote. Straipsnyje "Nuo Redakcijos" — nutari-mą apie namų pirkimą New Yorke priskaitėte prie "neuz-tektnai pribrendusių," "pra-vestų revoliucijos keliu, tai y-

ra su pagelba stiprios agitacijos siaurioje to žodžio prasmėje. Tamstos ten rašė:

tie žmonės, kurie seime y-patingu būdu pasidaravo praveisti gal ir gerą, bet nepribrendusį savyje projektą, neapskaitė opozicijos galybės ir tuo padarė didelę klaidą, pastatydami susivienijimą į iširimą vienybės ir suskilimo pavojų. Tą padarytą jų klaidą reikia pataisyti. O pataisyti ją neįmanoma, tik pribrėndinant tą nepribrendusį projektą. Pribrėndinti jį neburnos kam užtaipinti, tik leidimui vienai ir kitai pusei pasiaikiinti ir prirodyti, ar tie namai New York'e yra susivienijimui reikalingi, ar ne. Delto mes duodame "Sav. Drauge" vietos pasi-aiškinti vienai ar kitai pusei. Visus susivienijimo prietelius kurie mano tame dalyke kalbėti, mes kviečiame prirodyti šaltai, nesikarštinuojan-ties...

Taigi čia aiškiai jau patį redakciją kviečiame ir šalininkus namų pirkimo, ir priešininkus išreikšti per laikraštį, savo nuomones.

Tame pačiame gi "Sav. Drauge" numeryje buvo iš-pauzdinti "svarbiausi paaiški-nimai namų pirkimo klausime," kur suteikiama argu-mentų prieš namų pirkimą. (Pasirašė viršrinkininkai Chicagietės 39-os kuopos, kurią įstei-gė p. Sutkus).

Kaip po to ėjo brandinimas namų pirkimo klausimo — vi-si atsimename. Atsiliepus kun. Struckui, Sutkui ir Mulevi-čiui, pasipylė straipsniai ir atsiskaidė prieš namų pirkimą (buvo balsų ir už, nors ne-visus redakcija tedėjo); apsk-ričiai vienas po kito ėmė pro-testuoti prieš seimo nutarimą, kai kurie ėmė net apie prie-vertą kalbėti, kad sulaukims seimo nutarimo pildymą. Diskusijos buvo atidarytos perve-lai, tada, kada reikėjo tik padėti vykinti seimo nutari-mą. Tos diskusijos reikaloi-mė kiek nepribrandino, o tik sukurstė susiv. narius, įnešė nesutikimus ir sutrukdė gero darbo įvykinimą.

Diskusijos reikėjo varyti dar prieš seimo nutarimą. Taip ir buvo daroma Susivienijimo narių. Dar 29-ame Susiv. seime Waterburyje 1914 m. namų pirkimo klausimas buvo nuodugnai išgvildentas ir buvo tuomet nutarta namus pirkti Brooklyne. Netrukus įvyko nesupratimų tarp narių komisi-jos, išrinktos seimo sura-dimui tinkamų namų. Namų pirkimas turėjo būti atidėtas. Sekantis seimas Scrantone 1915 m. tą reikalą vėl atidė-jo, nes tuomet susivienijimas buvo užimtas svarbiausių re-formų vykinimu gyveniman. Kada tos reformos jau buvo į-vykintos, šiemet namų pirkimo klausimas vėl turėjo atsi-stoti pirmoje eilėje. Jis ir iš-kilo, tiesa, ne Susiv. organe, bet kitame katalikiškame laik-raštyje "Darbininke". "Dar-bininko" ir redaktoriams, ir skaitytojams šitas klausimas rūpėjo ir rūpi, nes juk mažne visi jie yra susiv. nariai, tad nenustabu, kad savo laikraš-tyje tą klausimą gvildeno. Ir kuomet "Darbininkas" dėjo vieną straipsnį po kito tame klausime (dar anksti prieš sei-mą) Susiv. organas "Sav. Draugas" nematė reikalo pat-sai tame klausime žodelį tarti. Ir netik patsai netarė, bet ne-davė balso ir tiems, kurie norė-jo savo organe apie tai atsilie-pėti. Man, žemiau pasirašusiam, p. K. Strumskis iš Brooklyn, N. Y. yra sakęs, kad jisai dar mėnuo prieš seimą yra rašęs į "Sav. Drauge" straipsnelį namų pirkimo reikalą, bet tas straipsnelis nebuvo indėtas. Taigi prieš seimą jei ir buvo opozicija, tai ji tylėjo. Ji sukilo stipriai tik po seimo, išgirdusi paraginimus kun. Struckaus, pp. Sutkaus, Mulevičiaus ir pagaliau pačios redakcijos. Atsiliepė Vieraiciai ir Tulabos (nepavadinus jų "Drauge" genijais, ar šūlais, nes nenoriu nei jų bereikalin-gai augštinti, nei "Drauge" užgauti), atsiliepė tie patys,

kurie atkakliai priešinosi ir vi-sų naudingų reformų įvedimui.

Mano išmanymu, po sei-mo reikėjo opoziciją raminti, intikrinėti, kad nesišiauštų, o ne kurstyti ją ir organizuoti. Kada pereitais ir užpereitais metais seimai priiminėjo refor-mas sulyginimui mokėsiui, į-vedimo lėšų fondo ir kitas — organo redakcija nesiskubin-davo dėti straipsnių, kurstan-čių prieš seimo nutarimus, o siūzdavo juos perečezuruoti valdybai. Įgainiu opozicija išdilo savaimi, nes visi pa-matė, kad tos reformos susi-vienijimui buvo gyvai reika-lingos. Tad ir dabar po sei-mo "Sav. Draugo" redakcijai nebuvo jokio reikalo dėti strai-psnių, kurstančių prieš seimo nutarimą. Panašioms straips-niams būtų buvusi vieta ir lai-kas prieš seimą. Juk dėji-mas tų straipsnių po seimo bu-vo priešingas susivienijimo konstitucijai. Juk kaip vė-liau patį "Sav. Drauge" re-dakcija suzizgriebė ir nutarė visus tame klausime raštus siuntinėti pirma Susiv. valdy-bai — taip galėjo pasielgti ir iš pat pradžių. Mąstančioji katalikų visuomenė aiškiai ma-tė, kad "Sav. Drauge" redak-cija pradėjo tyčia elgties taip, kad tik sutrukdžius seimo nu-tarimo išpildymą.

O kada "Darbininke" pp. Staknevičius, Montvila ir ki-ti ėmė priordinėti tos visos Tamstų akcijos pavojingumą susivienijimui ir visai mūsų visuomenei, Tamstos ėmėte juos ir "Darbininką" pravar-džiuoti šmeižikais, tamsūnais, prikaišioti falsifikacijas, ė-mėte grasyti ir pagaliau žė-minti, žodžiu sakant elgėtės nenusekliai ir griebėtės tokių šiurkščių būdų, kurie visai nepritinka doram laikraščiui.

Mes norime tikėti į Tamstų gerą valią ir manome, jog Ta-mistos, gerai dalykus apsvar-sę, netrukus atsiimsite atgal visus tuos užgauliojimus ir ne-teisingus priekaištus, kurie taip dažnai iš Tamstų pasi-girdavo "Darbininko" adre-su.

Kun. F. Kemėšis, "Darb." redaktorius.

* P. Mulevičius tame straips-nyje gyvai ir karštai stengėsi pa-rodyti, kad seimo nutarimas pirk-ti namus New Yorko apielinkėje yra klaidingas, kad jis buvo pa-darytas ant greitųjų, paklausius "užsikaršėvusių lyderių," kad New Yorko apielinkė tam tikslui netinka, kad tą viską reikia pa-taisyti, svarstant klausimą spau-doje ir namo pirkimą atidedant po kito seimo. Gi A. J. Sutkus ir J. J. Palekas savo pakvietime į Chicagos apskričio kuopas rašė: "Visus Chicagos apskričio kuopų atstovus kviečiame pamąstyti, kad ši seimas 3 balsais nutarė pirkti Susivienijimui namus New Yorko apielinkėje ir steigti savo laikra-štį. Visa tai kaštuos kelios de-šimtis tūkstančių, o Su-mo idėe yra tik 74.000 dol. Namų pirkimą ir laikraštio steigimą privalo nubalsuoti visi Susivienijimo są-nariai, o ne keli seimo delegatai." Tai-gi aišku, jog ir Mulevičius, ir Sutkus su Paleku kurstė Susiv. narius prieš seimo nutarimus.

"Darb." red.

DAR RAIKŠČIŲ IR TAGSŲ KLAUSIME.

Tulose vietose teko man iš-girsti mano asmens apkaltini-mos už raiškščių ir tagsų ne-įsiuntimą per Lietuvii Dieną.

Užtatai, šiūomi pranešu y-patomis komitetams—visuome-ni, kad su raiškščių ir tagsų Lietuvosii Dienai rengimu aš nieko bendro neturėjau.

Raiškščių bei tagsų priren-gimas buvo pavestas p. V. K. Račkauskui, gi man — dežūčių užsakymas ir išsiuntimas, — už dežūčių siuntimo trūkumus, — jei jie buvo, — todėl, — te-galiu ir atsakyti.

Su pagarba Romanas Karuža A. L. Centr. K-to narys.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

PITTSTON, PA.

Delegatų prakalbos.

Lapkričio 12 d. pasiliks pa-žymėta tos kolonijos lietuvių istorijoje, nors daug širdžių nuliūdo, bet ir daug jų tapo suraminta, nes mat tą dieną šią koloniją aplankė nesena sugrįžė iš Lietuvos delegatai ger. kun. Dr. Bartuška ir Dr. J. Bielskis. Jie perstatė mums tarsi gyvą Lietuvos paveikl-lą, kur žmogus matai išardytas samantotas bakažėles, lau-kus ir lankas išraustas giliau-siai grioviais ir išpintas vilo-nėmis, kur draskė kariautojų kumus. Tarsi matai tuos kry-žius, kurie puošė Lietuvos lau-kus, paženklinami vietas, kur illsis užmušti kareiviai. Tar-si matai tą minią badaujančių savo vienuolėnų, kuriuos karės viesula parbloškė ir jau jie led gyvi šaukiasi, maldauja, kad gelbėtų juos nuo baisios mirties...

Pertraukose padainavo vietinīs choras keletą dainelių, tarsi tyčia parinktu, kad prid-oti spalvos anam Lietuvos paveiklui.

Uzdainavus "Giria Žalioji", nevienam išpausta karšta aša-ra.

Garbė Pittstoniečiams, kad jų tarpe randasi prakilnaus jaunimo, sudarančio tokių puik-ųjų chorą! O tai yra vaisiai sunkaus darbo ir pasišventimo kaip jaunikičių, taip ir mer-gaičių, kurie po sunkaus die-nos darbo dar suranda laiko pasilavinimui.

Garbė klebonui kun. Kasa-kaičiui ir vargoninkui Vasau-skui, judviejų darbai nenuėjo veltui.

Lietuvaitė.

WILKES-BARRE, PA.

Kun. Bartuškos ir Dr. Bielskio prakalbos.

Kalbėjo pas mus nesena su-grįžė iš Lietuvos gerb. delega-tai. Jų prakalbos buvo labi-ai indomios ir visi gražiai klausė. Žmonių prisirinko apie 200. aukų surinkta gel-bėjimui badaujančių Lietuvo-jė ir Vokietijos belaisvėje \$117, 29 ir tapo pasiūsta į Tautos Fondą.

Vienas dalykas, kurį norė-čiau pastebėti tai tas, kad prakalbose nebuvo matyt mūsų biznierių ir taipgi profesio-nalų inteligentų. Mes jų čia turime, bet kur jie esti, kuomet yra mūsų tėvynės reikalas.

Darbininkas.

LEECHBURG, PA.

Nors tas miestelis nėra vi-sai mažas, bet lietuvių nedaug yra apsigyvenusių. Randasi jų apie kokį 13 šeimynų, ir ko-ki 24 pavieniai.

Taigi nėra ką norėti nuo to mažo burelio, idant jie dar-buotūs, veiktų, ką nors svar-baus del labo Lietuvai. Tu-ri vieną organizaciją po vardu "Lietuvos Sūnų", kuri gy-vuoja gerai.

Apie Lietuvii Dieną Leech-burgiečiai buvo pamirše. Na bet už tai Vandergriftkiečiai apie Leechburgą nepamiršo. Visos penkiuos organizacijos darbuosios del tos dienos visi išvien nuosirdžiai.

25-tą rugsėjo buvo sušauk-tas visuomeniškas susirinki-mas Lietuvii svietinėje Dr-jos D. L. K. V. K., kur buvo išrinktas komitetas iš kiekvie-nos organizacijos po dvi ypati.

Tai tuomet komitetas nus-kyrė vieną pasiuntinį ir į Leechburgą.

Ir taip p. P. Ragatskas nu-važiavęs į Leechburgą gavo dar vieną pagelbininką ir dar-ravosi smarkiai. Gavo užtek-tinai jaunų mergaičių del kolektavimo, ir taip tokių būdu surinkta aukų nemažai.

Iš viso aukų Leechburge su-rinkta \$67.17. Ten darbuosis.

ST. LOUIS, MO.

Lapkr. 5 d. š. m. "Sal. ir. Panos Marijos" Moterų ir Mer-gaičių pašelpinė dr-ja parengė balių, kuris įvyko serbų sve-tainėj. Žmonių neperdaugiau-sia atsilankė. Visi linksmi-nosi gražiai.

"Žiburio" dram. dr-jos ar-tistai sulošė labai juokingą monologą "Šliubas su viržiu." Publika buvo užgandėnta. Taip-gi buvo platinama katali-kiška literatūra, kurios dau-giausia platino vietinis agen-tas K. Vuosaitis. Nors žmo-nių neperdaug atsilankė, bet vis-gi lils keletas dolerių pel-no.

Kadugėlis.

CHICAGO, ILL.

Susirinkimas.

Lapkričio 10 d. L. D. S. 20 kuopa laikė savo mėnesinį su-sirinkimą šv. Mikolo A. salėj. Kadangi tai buvo prieš pat Kat. Spaudos Savaitę, tai su-sirinkime apie tai pirmiausia užsiminta. Visi nariai sutiko veikti išvien iš visų jėgų, kad tik praplatus katalikišką spaudą, kuri labai reikalinga mūsų darbininkams ir darbi-ninkėms. Toliau buvo tarta-si apie tolimesnį veikimą. Bu-vo nutarta rengti prakalbas, paskaitas advente. O tokios paskaitos galės daug gero dar-bininkams padaryti. Bus pa-riinkti išlavinti žmonės tas pas-kaitas ir prakalbas atlikti. Dar buvo užsiminta apie baltiaus surengimą, bet tas atidėta iki po Kalėdų. Galop buvo svar-stoma apie naujus narius. Bu-vo išreikštas pageidavimas, kad visi nariai skleistų žinią, jog prisirašiusieji iki Naujų Metų gaus puikų, naudingą Lietuvosii Darbininkų Kalend-rių visai dykai. O tai labai graži dovanėlė, kaip vyrui, taip ir moterei.

Pusmetinį susirinkimą nu-tarėme šaukti atvirutėmis, ir tame susirinkime išcalinti Ka-lendorių. Taip-gi tame susir-inkime bus renkama nauja valdyba.

Tai-gi atsiminkime gerai ir per tą laiką pasirupinkime bent po vieną narį prikaltinti ir atsivesti į sekantį susirinki-mą. Sujuskiame veikti, orga-nizuotis, sviestis, savo reika-lus pažinti, nes kiti mūsų ne-aprūpinti. Darbuokimės tar-pe savo brolių ir seserų, kad jų kiti nesuklaidentų, ir gelbėki-me suklaidentuosius.

PHILADELPHIA, PA.

Lapkričio 14 d. vakare Assumption Hall prie 12-tos ir Spring Garden gatvių buvo prakalbos su koncertu. Tai vis surengė Katalikų Spaudos Komisija. Puikiai padainavo vaikinai ir merginos, kurių dvi dainavo solo. Vargoninkui ir giedoriams visi esame dėkin-gi. Simonas Kvietkus pripa-sakojo įvairių juokų ir daug pamokinančių dalykų, ypač ra-gino merginas ir moteris sviestis, mokinties, kad tai leng-viau atsiekus, rašytis į Katali-kių Moterų Sąjungą. Kaip paprastai, taip ir ši kartą jis gražiai paglostė ir socialistus. Vienas užklausė kodėl jis ne-kalba apie Šmitą. Nors plak-tuose buvo kreiptasi tik į katalikus, vienok ir socialis-tų vienas kitas atėjo. Kas link Šmito, galima pasakyti, kad tai buvo toks kaip Judas Iskarijotas, kurs, rodydamas prieteliu, buvo Kristaus iš-davėju.

M. M. Slikas savo kalboje nurodė kaip svarbu žmogui pa-sirinkti tikrų žinių šaltinį. Klaidingų žinių ir klaidingo mokslo šaltinį apsirikęs, žmo-gus ir žengs nedorybės keliu.

Labai buvo užgandėnti su-sirinkusieji, žinoma išskiriant socialistų reporterius, kaip A. J. Sutkus iškėlė eikštėn Moe-kaus, socialistų apštalto dar-belius. Socialistų gi siekius nurodė faktais, kad jie remia nesupratusių žmonių išna-dotoją. Dar papasakojo apie

socialistų mokslo praktikuo-tojus, ypač apie A. Karalių, vedusį kelioliką moterų.

Kat. Sp. Komisijos narys.

PLYMOUTH, PA.

Atsilankė pas mus gerb. tik-ką sugrįžė iš Lietuvos delega-tai kun. Dr. V. Bartuška ir Dr. J. Bielskis. Gerb. mūsų kle-bonas kun. Struckus perstatė kalbėtojus. Pirmiausiai kal-bėjo kun. Bartuška. Jisai nu-piešė visos Lietuvos padėjimą taip aiškiai, kad rodo žmo-gus ir matai tuos urvus kuriuo-se mūsų vienuolėniai vargsta neapsakomą vargą. Po kun. Bartuškos prakalbos, buvo pa-daryta kolektiva nukentėjusiems nuo karės. Surinkta rodos a-pie \$60.00. Antrasai kalbėjo Dr. Bielskis. Jisai kalbėjo apie Kauno gubernijos padėji-mą ir lietuvių belaisvių Vo-kietijoje.

Reporteris.

KINGSTON, PA.

Panedėlyje, lapkričio 13 d. atsibuvo pas mus nepaprastos prakalbos. Atsilankė pas mus gerb. Amerikos lietuvių katali-kių delegatai kun. Dr. Bartuška ir Dr. Bielskis. Jie ne-perseniai sugrįžo iš Lietuvos, kur važinėjo ir patyrė mūsų tėvynės padėjimą vaizdžiai mums perstatė. Po prakalbų žmogus jautiesi tarsi patsai bu-vęs Lietuvoje ir rodos savo a-kimis matei kaimus ir mieste-lius paverstus į griuvėsių krū-vas...

Gaila labai, kad žmonių pri-sirinko paklausti neperdaugiausiai, nes mat tą dieną bu-vo kelios veselės, tai visi nu-sigrūdo į veseles...

Kingstoniečiai, permažai mes rūpinamės savo tėvyne Lietuvai! Tegul tų gerb. de-legatų žodžiai pasilieka mūsų širdyje, tegul jie pagimdo mu-myse didesnę meilę mūsų tėvy-nės.

Vietinis.

ROSELAND, ILL.

Panedėlyj, lapkričio 13 d. buvo jaunos A. Frajeraitės pa-sižymėjusios savo veikimu tar-pe čionaitinio jaunimo gimimo diena.

Tai buvo pokilėlis jos pa-čios namuose, ant 10750 India-na ave. Susirinko burelis skaištaus jaunimo, žaidė, kalbėjosi a-pie bėgančius reikalus ir šiaip įmanomai linksminosi.

Gerb. p-lė pavaišino svečius skania vakariene. Vėlai va-kare svečiai gražiai pasilinks-minę išsikirstė linkėdami jau-najai panelei ilgų ir laimingų metų.

Ten dalyvavęs.

LAWRENCE, MASS.

L. Dienos pasekmės.

Pas mus "Lietuvių Diena" buvo subotote, priežastis tai, kad Lawrence seredomis po pietų visas judėjimas apsis-toja — uždarytos krautuves ir ofisai visų biznierių. Tai bu-vo neparanku aukos rinkti.

Subotote daug buvo pasek-mingiau aukos rinkti. Rinke-jų buvo 175.

Lig-šiol dar nežinoma kiek aukų surinkta, nes dar komi-sija neišdavė jokių atskaitų, bet tikimės kad apie \$3.000 bus surinkta.

Nesutinka.

Dar pas mus lik-šiol vis nė-ra sutikimo. Daug yra su-klaidintų ir todėl tarpe savęs piaunas, lojojas.

Darbai sumažėjo.

Darbai pas mus biskį suma-žėjo žiemai atėjus. Nekurie darbininkai liko be darbo. Nak-timis jau vilnonės pradeda sto-ti. Iš kitur pribuvus sunku gauti darbo.

N. Vaitulioniūtė.

Muzikos Mylėtojams Naujiena.

Brooklyn'an nesena atvažiavo muzikas A. ALEKSANDRAVIČIUS, baigęs Varšavos muzikalę konservatoriją, ir atidarė

Lietuvių Muzikos Mokykla

Mokinama ant PIANO, SMUKKO, CHORO GIEDOJIMO ir VARGONININKAVIMO. Taip-o gi išguldoma TEORIJA, HARMONIJA, KON-TRAPUNKTAS, INSTRUMENTACIJA ir MUZI-KOS ISTORIJA.

Lekeijos prasidės 15 d. rugsėjo. Užsirašyti į bilė kurį muzikos skyrių galima dienomis ir vaka-rais nuo 8 d. rugsėjo. Kaina labai prieinama, o mokslus einančiam jaunimui nemaža nuolaida. Vi-siems, kurie norėtų pasimokyti muzikos, pataria-ma imti lekeijas šioje lietuvių muzikos mokykloje.

Adresas:

A. ALEKSANDRAVIČIUS

Vedėjas

66 Conselyea Street.

Brooklyn, N. Y.

Labai įdomi knygelė.

Tik ką išėjo iš spaudos Juozo Kudirkos kningelė "Karės baisenybės Lietuvoje" (pragyventų valandų atsiminimai). Juo-zas Kudirka karės pradžioje buvo išvažiavęs į Lietuvą, kur jį užtiko karės viesula. Tai-gi autoriui savo akimis teko ma-tyti tas karės baisenybes mūsų tėvynėje, kurias ir surašė virš-minėtoje kningutėje. Čia mes rasime aprašymą, kaip pra-sidėjo karė, kaip varė žmones ant karės lauko dirbti viso-kių darbų važinėti su stauka, kaip keliavo pabėgėliai. Nestin-ga ir aprašymų apie sunaikintos Lietuvos vietas, apie žiauru-us kazokų ir vokiečių ir tt.

Minėtos knygelės autoriui Juozui Kudirkai pasisekė sugrįž-ti Amerikon visai kitais keliais: būtent per Siberiją, Japoni-ją, San Francisco. Tai-gi knygelėje plačiai aprašyta ne tik karės baisenybės, bet ir jo tolyma įvairi kelionė. Kiekvie-nam skaitytojui patartina atyžiai perskaityti šią įdomią kny-gelę, kuri galės daug mums naujo papasakoti.

Knygelės sukrautos pas autorių Juozą Kudirką 12241 Eme-rald ave., Chicago, Ill. Taip-pat galima gauti "Drauge" redakcijoje 1800 W. 46-th str., Schicago, Ill. Knygelės kaina 20c.

NAUJA IR SENAI LAUKTA KNYGELĖ

P O T E R I A I,

apie atgailos sakramentą ir suplikacijos. 16 pusl. Išleido Petrapilyje LIET. CENTRALIS KOMITETAS. Su viršeliais.

Nauji poteriai, prisakymai, gryniausia kalba. Pa-tvirtinti Jo Malonybės Vyskupo Karevičiaus. "Darbininkas" gavo leidimą iš Centralio Komiteto atsispausdinti šitą knygutę ir Amerikoje. Šiomis dienomis jau išėina iš spaudos. Kaina 6 centai. Šimtais perkant — nuleidžiame didelius nuosimėjus.

"Žvirblis"

Jau atskrido iš Forest City, Pa. į So. Bostoną ir tuo-jaus pradės čiaušketi.

Num. 11 jau rengiamas spaudon. Bus labai gyvas ir įvairus. Be juokingų pasakojimų ir čiauškalų bus taip-pat įvesta mokslo, literatūros ir dailės skyriai, kuriuose žvirblišku žvilgsniu bus nurodoma tų dalykų svarba.

"Žvirblis" čiauškalų megėjai nesnauskite! Kuo-greičiausia užsisakykite "Žvirblį."

Kaina metams ..... \$1.00. Pavieniai numeriai ..... 10c.

"Žvirblis" antrašas:

"ŽVIRBLIS"

242 W. Broadway,

So. Boston, Mass

Naujas "Darbininko" Leidinys

ZYDŲ KARALIUS.

Drama kšturiuose aktuose bei penkiuose paveikluose

Liūsai vertė

J. M. Širvintas.

Kaina 30 centų.

Veikalas tinkamas perstatomams, ypatingai Velykų

laike.

KNYGELĖ 64 PUSLAPIŲ.

Siųskite užsakymus tuojaus.

MISIJOS.

19 d. lapkričio š. m. Atholio lietuvių parapijoje prasidės misijos ir tęsis 8 dienas. Misijas laikys tėvas kun. Kulikauskas. Bus taip-pat ir daugias lietuvių kunigų. Delto už-kviečiame visus lietuvius katalikus iš apielinkės atsilankyti ir pasinaudoti ta proga.

KUN. P. MEŠKAUSKAS, Atholio klebonas.

Vietinės žinios.

VIETINIAMS.

Vietiniai mūsų skaitytojai "Darbininką" gauna per pačią, bet daugelis ateina atsiimti iš "Darbininko" ofiso. Net Bostone susidarė skaitytojų kuopelė, kurie pasikaitaliuodami atvažiuoja iš ofiso pasiimti "Darbininką." Toks skaitytojų pasitarimas daug mums, prigelbsti, nes vietiniams skaitytojus siunčiant pačią reikia klijuoti stampas. Tokiu būdu pasidaro darbo ir iškaščių. Todėl savo vietinių skaitytojų maloniai prašome ateidinėti į ofisą pasiimti "Darbininką." Jums tas nesunku bus padaryti, o mums žymus palengvinimas darbe ir išlaidose. O dabar brangumo metuose reikia taupyti ant visko, ant ko tik kaip nors galima.

Tai gi mieli skaitytojai, kuriems So. Bostone laikraštis eina pačią, malonėkite ateiti ir pasakyti, kad ateisite patys pasiimti.

ŽYDŲ DUOSNUMAS.

Nedėlioje Symphony salėje Bostone žydai turėjo susirinkimą. Kalbėtojų buvo ir iš kitų miestų. Buvo karštos kalbos apie žydų nukentėjimą nuo karės. Sujudintą minia žerė pinigų kiek tik galėjo. Sumetė \$100.000. Neteikę pinigų metė žiedus laikrodžius, plunksnas ir kitokių daiktus. Vienas ant platformos numetė savo burnusą. Estrada buvo apmesta visokiais daiktais ir krūvomis pinigų.

Amerikos žydai sumanė dabar surinkti \$10.000.000 nukentėjusiems del karės.

DIDŽIULIS BAZARAS.

Bostone talikninkai rengia milžinišką bazarą. Jis bus nuo gruodžio 9 d. iki 20 d. Bus Mechanics rumuose. Bazaro pelnas eis nukentėjusiems nuo karės. Bazaras busis labai indomus. Bus koncertai, puiki programai ir judomi paveikslai iš europinės karės.

Tikra naujiena bus tai Anglijos šarvuotas vagonas "tank," kurio niekas niekur nėra matęs, kaip karės lauke Francijoje.

Šale Mechanics rumų statomos tranšėjos ir bus parodoma europinė karė su visokiais naujaisiais išradimais. Bus orlaiviai, armos, kulkosvaidžiai tiesiog nuo karės laukų atvežti.

Anglijos oficeriai tvarko karinę bazarą dalį.

ISBĖGO BE KELINIŲ.

Cleveland, Ohio. — Policmonas Troutwine inėjo pas rubsiuvių kelnų suprosyti, o savo automobilį paliko gatvėje. Pas rubsiuvių jis nusivilko kelnes ir sėdėjo už uždangos, kai rubsiuvis prasino kelnes. Neteikėti kaž kas inėjo dirbtuven ir sušuko, jog policmonas automobilį vagia. Policmonas šoko ir išdumė laukan pagauti vagi. Subėgo daug žmonių pažūrėti, kaip policmonas be viršutinių kelnų areštavo vagį.

Paieškau giminių ir pažįstamų. Esu iš Kauno gub., Raseinių pav. Adresas: Jurgis Jankavičia Moskva Lagovniki ul. dom No. 11 Lazaret obščestva električeskago osvščeniņa.

Aš Marijona Simonienė po tėvais Valečkaitė iš kaimo Zlobiški, Simonių valsčiaus, Kauno gub., Vilkmergės pav. paieškau Petro Buziaus. Teiksitės atsiliepti jis pats arba kiti mano pažįstami. Antrašas: Marijona Simonienė, Pabinsk, Jaroslavskoji gub. Spaskoja ulica, No. 15 Litovskomu komite-tu.

Mes Petras ir Vincas Uginčiai pabėgėliai iš Tėvynės Lietuvos nuo karės liepsnos, jau čieki metai kaip gyvename Si-

biro mieste Nikolsk-Ussrijskij Priamurskaja Oblast (Puškinskaja ul. No. 61) Norime žinoti, kur gyvena mūsų brolis Amerikoje Izidorius Bajorinas iš Burgaičių sodžiaus, Viduklės prap., Raseinių pav., Kauno gub. Tris metai kaip Bajorinas gyvena Amerikoje. Dabar mums reikalinga pagelba nes vokiečiam užėjus balandžio 9 d. 1915 m. prie akių viską atėmė ir mudu vargais negalais išsprukome po 2 nedėlių vargo, iš vokiečių rankų.

Paieškau savo pusbrolių Jurgio ir Petro Jakaičių. Kauno gub., Panevėžio pav., Ramygalės valsčiaus, Jutainėlių kaimo. Girdėjau, kad jis gyvena Bostone, Mass. Meldžiu atsiskauti pačių arba kas apie juos žino ant šio antrašo: Antanas Jakaitis, 23 Henchmen St., Worcester, Mass.

Paieškau Pranciškaus Juškevičiaus. Iš Lietuvos jisai paėina iš Kauno gub., Šiaulių apskr., Suokės parapijos. Amerikoje jis gyvenęs apie 6 metus — Lawrence, Mass. Jam sugrįžus į Tėvynę kilo karė. Metai atgal jis buvo Rusijoje. Kur jis dabar?! Jis ar kiti, malonėkite man pranešti. Kun. Pranas A. Virmauskis, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.

Paieškau brolio Antano Kazlausko. Kybartų kaimo, Stavčių parapijos, Kauno gub. Apie 17 metų kaip Amerikoje. Girdėjau gyvena apie Chicago. Atsiliępkite: Juzė Kazlauskintė, 610 Columbia Ave., Baltimore, Md. (3 skykus)

Kareivis Vincas Miklavaitis iš kaimo Juškaičių, Aleksandravo valsčiaus, Raseinių pav., Kauno gub., ieškau brolio Antano Miklavaičio, giminių ir pažįstamų. Atsiliępkite. Antrašas: Russia, Petrograd, Petrogradskaja Noberežnaja dom No. 30, kv. 1. V. Miklovaitis.

Paieškau švogerio Motiejaus Bernotavičiaus, Vilniaus gub., Trakų pav., Geidukonių kaimo. Pirmiaus gyvena Porth Amboy, N. J. dabar nežinau kur. Jis pats ar kas kitas praneškite šiuo adresu: M. Skendelis, 44 Mechanic St., Newton Upper Falls, Mass.

Paieškau Jono Daunio. Gyveno So. Bostone. 8 metai, kai nežinau, kur gyvena. Jo paties ar kitų jį žinančių meldžiu atsiskauti šiuo adresu: Jurgis Daunis, 64 New Orbistown, Bellshill, Scotland.

NORIU VIETOS prie bažnyčios už zakristijoną. Sūžinoti per "Darbininką." Galiu suteikti paliūdimus apie save nuo savo klebono.

REINKOTŲ DIRBTUVĖ.

Dirbam visokios mados Reinkotus Agentams, Krautuvėms ir ant užsakymo privatiškiems žmonėms. Užsisakykite Reinkotą pas mus o tikrai džiaugsitės.

So. Boston Raincoat Co. 344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ.

Knygų ir visokių religiškių daiktų.

Norėdami gauti katalogą prisiųskite 10c. krašos ženkleliais.

Ivairių maldaknygių, Eilų ir kitokių pasiskaitymų.

P. MIKALASKAS, 243 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

REIKALAUJU darbo prie fotografisto. Suprantu gerai studijos darbą. Norintieji gauti darbininko, kreipkitės šiuo adresu: B. Vaičiūnas, 129 Elm St., Lawrence, Mass.

REIKALINGAS su paliūdimais nuo savo klebono vargonininkas. Bet turi mokėti vesti chorą. Atsiskauti į "Darbininko" Redakciją.

Eikite į didžiausius šokius

Rengia Lietuvių Labdarystės Draugija sekančiais subatų vakarais: Spalio-Oct. 28, Lapkričio 4, 11, 17 ir Gruodžio 2 d. 1916.

DALGHR EN HALL Kampas E ir Silver St., So. Boston, Mass. Šokiai prasidės nuo 7 val. vakaro ir trauksis iki 12 val. nakties.

ĮŽANGA: Vyrams 35 c., Moterims 25c.

HARKO SIUTA I

HARKO OVERKOTAI

Juozapas Zupkauskas.

PAKVIETIMAS

Siuomi aš Juozas Zupkauskas užkvičiu savo tautiečius ir draugus ateiti pamatyti mane, kuomet jums reikės Siuto, Overkoto, Aprėdalų ar Čevėrykų. Aš pats jums visomet patarnausiu koatsakančiausiai. Aš širdingai dėkavoju Jums už jūsų paramą praityj, kartu tikėdamas paramos ir ateityj.

MŪSŲ RUDENINIAI IR ŽIEMINIAI NAUJOS MADOS SIUTA I IR OVERKOTAI

Jau dabar gatavi didžiausiam įvairume materijų ir madų, kuriuos galima pirkti stebėtinai žemomis kainomis. Nelaukite iki praeis pusė dėvėjamo sezono, bet ateikite dabar ir išsirenkite sau Siutą ar Overkotą, nes dideliame įvairume yra iš ko pasirinkti, ir dėvėkite juos, jų dėvėjimo sezono.

Siutų ir Overkotų kainos nuo \$9.75 iki \$30.00

Mes taipgi užlaikome visą eilę vyrų papuošalų, Skrybėlių ir Čevėrykų.

Čevėrykų kainos nuo \$3.00 iki \$7.00.

Mes gvarantuojame, jeigu kuomi nors busite neužganėdinti, tai mes apmainysime arba sugrąžinsime pinigus.

Š. H. HARRISON CO.

662-672 Washington St., Boston, Mass.

Akių Specialistas. Prirenka akinius. H. S. Stone, Oph. D. 399A BROADWAY. SO. BOSTON.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius) Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare. 509 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON. Tel. 502 S. B.

Tel. Main 2483 E. Boston 799-W George H. Shields Advokatas 811-812 Old South Building Boston, Mass.

Telephone So. Boston 605. ANTANAS ŠAPALIS meistras indeda telefonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorystės darbus prideramai. KAINOS NEBRANGIOS. Ofisas Gyvenimas 315 W. Broadway, 133 Bowen St SO. BOSTON, MASS.

Savas Pas Savą Remkit Savuosius

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai kukardų, guzikų, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, karūnas ir tam panašius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artističkai. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS, 166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELLO, MASS.

Paieškau giminių ir pažįstamų. Esu iš Vilniaus gub., Trakų pav., Daugių miestelio. Noriu pašelpos. Esu moksleivis. Antrašas: Bronis Vaitulevičius, Pokrovka ul. d. No. 10, kv. 4.

Lietuviška siuveja.

M. M. ANDRIUSIUTE (Andrews)

Visokiems daiktams pa-brangus, tečiaus aš nieko nepabrangi-nau. Visokias Dreses ir kitus rūbus pasiuvu gerai ir pigiai iš gerų materijų ir darbą gvarantuojau. Reikale kreipkitės: 324 E St., kamps Broadway So. Boston, Mass.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APIEKA. Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos Tel So. Boston 21014 ir 21013. daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduliu gait gaut, kokios tik pasaulij y-a vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiūsiu per ekspresą.

K. SIDLAUSKAS Aptiekorius ir Savininkas 226 Broadway, kamps C Street SOUTH BOSTON, MASS.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiai prietaisais, su naujų išraimų. Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY 469 Broadway, So. Boston, Mass. PRIE DORCHESTER ST. Valandos: Nuo 9 val. rytą iki 8 val. vakare. Nedėliomis: nuo 10 val. rytą iki 4 val. vakare.

V. P. GINKUS & CO. SAVI PAS SAVUS. LIETUVIAI PAS LIETUVIUS. Vienatinė didžiausia lietuviška krautuvė, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, čevėrykų, robų, aukso ir deimanto. 52 MILLBURY STR., WORCESTER, MASS.

Tel. Oxford 4900. J. P. TUINYLA, 822 Washington St., Boston, Mass.

Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaiges Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moteriu ir vaikų. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro, Nedėliomis: 9-11 rito 1-4 po piet.

Tel. So. Boston 270 DR. JOHN MACDONNELL, M. D. Galima susikalbėti ir lietuviškai. Ofiso valandos: Ryt iš iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9 536 Broadway, So. Boston.

DR. JOHN P. JONES Ofisavaldos nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 po piet. FIZIKAS ir SURGIJUS 392 B-way tarpe E. ir F. gatvių SO. BOSTON, MASS.

Pranešimas.

Lietuviams ir Lietuvaitėms. Jog mes atidarom naują drabužių krautuvę vyrų ir moterų. Kuri visiems bus paranki. Atidarysime apie 7 d. spalio. To del visus širdingai kviečiam atsilankyti ir užsisakyti del savęs rudeninius ir žieminius drabužius.

Tariame ačiū už pereiną prielankumą ir pasitikim ateityje.

Pasiliekam su pagarba Jonas Berzelionis & Co. 4 Washington Str., Hay Market Square, Boston, Mass.

C. & P. Telephone St. Paul 5347 GRABININKAS IR BALZAMUOTOJAS.

Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu numerilius ir į kitus miestus ir pargabėnu iš kitų miestų. Tai-gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane.

JONAS GREBLIAUSKAS, 500 So. Paca Street, Baltimore, M. D.

GERA PROGA! Gramatika angliškios kalbos mokytiš be mokytojo (apdaryta) .....\$1.00 Vaikų Drangas arba kaip mokytiš skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c Naujas Būdas mokytiš rašyti be mokytojo.....10c Aritmetika mokinimūsi rokundu, su pavykslais (apdaryta) ..... 35c. Vio \$1.60 Kas atsijų iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Darbininko", ir \$1.00 per mone! orderj, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS, R. F. D. — Route 2, Hudson, N. Y.

TELEPHONE SO. BOSTON 605 Lietuviškas ADVOKATAS William F. J. Howard Lietuviška pavarde buvo Vincas F. J. Kavaliauskas 315 Broadway, So. Boston.

Bell Phone, Dickinson 3995 M. Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaiges Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moteriu ir vaikų. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro, Nedėliomis: 9-11 rito 1-4 po piet.

Skaitykite ir Platinkite "Darbininką"

Vienintėlis Bepartyviškas Laikraštis AMERIKOS LIETUVIS

Vienintėlis lietuviškas bepartiviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš karės, iš Lietuvos. Darbininkų Žinios, Prakalbos po Medžių, Moterų Skyrius, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymas Kariaujančių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysi tikrai pamylėsi.

Kaina metams \$1.50, Pusei metu 75c., Kanadoje užrubežiaus, \$2.00 Prisiųsk aiškų savo adresą, tai prisiųsime vieną del pažiūrėjimo.

Rašyk Adresą toki "AMERIKOS LIETUVIS", 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

TEMYKITE VISI.

Račiūno Nauji Judomieji Paveikslai iš Siberijos gyvenimo ir vargų. Vokiečių gaspadoriavimas mūsų Tėvynėje ir Lietuvos pabėgėliai. Bus daug naujų dainelių iliustruotų ir animatuotų. Sudainuos p-ni E. RAČIUNIENE. Nepraleiskite progos išgirsti dainėles ir pamatyti paveikslus, nes gailėsitės.

Atsibus: Ketvergo vakare Lapkr. (Nov.) 16 d. Father Matthew salėj 14 Bartlett St., Westfield, Mass.

Subatos vakare (Nov.) 13 d. šv. Jurgio salėje (bažnytinė) Norwood, Mass.

Nedėlios vakare lapkr. (Nov.) 26 d. lenkų M. A. salėje, 11 Harward St., Lawrence, Mass.

Utarninko ir Seredos vakarais Lapkr. (Nov.) 28-tą ir 29-tą dd. Bažnytinėj Salėje, Worcester, Mass.

Nedėlios ir panedėlio vakarais gruodžio (Dec.) 3-jią ir 4-tą d. 1916 m. Bažnytinėj salėj So. Boston, Mass.

TEL. BACK BAY 4200 DR. F. MATULAITIS Ofiso adyros: G-do visokias ligas 1-3 P.M. 7-9 P.M. Priskiria Akintus. 419 Boylston St., Boston, Mass.

Tel. So. Boston 270 DR. JOHN MACDONNELL, M. D. Galima susikalbėti ir lietuviškai. Ofiso valandos: Ryt iš iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9 536 Broadway, So. Boston.

Dykai! Dykai!

Kalakutas (Turkey) prie kiekvieno pečiaus pirktu nuo šios dienos iki Padėkavonės (Thanksgiving day) dienos.

Keturi daiktai kambarini išrengimui stalias ir kreslės, sėdinės dengtos skūra (Pumėu Oak Misson suite) \$16.45.

Veliausio išradimo pečius (heater) nikeliavas, pritaissomas su kaminėliu \$5.65.

Minkštus viršū ir apacia sieninkas (Mattress) \$3.45.

Visi kiti daiktai taip-gi parduos visai pigiai.

James Ellis Co Kampas B ir B'way, South Boston, Mass.